

משמר-הארץ והפלישה

שוב נפתחה „עונת-הפלישה“, ושאלת כושרו הצבאי של משמר-הארץ זכתה לתשומת-לב. קיימות, כמובן, שלוש אפשרויות לגבי הגבות הגרמנים בשעת פלישתנו לאירופה. יש אפשרות, מסופקת אמנם, של פלישה לבריטניה מן הים, אשר תבוא בעת ובעונה אחת עם פלישה מן האוויר; ויש אפשרות של נחיתת חייל-מומש. ולבסוף, נראית אפשרות ביותר נחיתת „קבוצות התאבדות“ מוססות, שתפקידן לנחק את קוי התחבורה, ולחבל בכל דבר אשר יוכלו להגיע אליו במרם ויוקפו ויחוסלו*.

מיניסטריון המלחמה כבר החליט מהו התפקיד, אשר משמר-הארץ יקרא למלא בכל מצב אפשרי, אלא שאין לדון על החלטות אלו בפומבי, ורק ניתן לומר, כי משמר הארץ עתיד להיות לעור רב. לצבא הסדיר, בערכו את ההתנגדות המקומית הראשונה לכל נסיון של נחיתת בבריטניה ובסיועו להגחיל תבוסה לנסיגות כאלה, מתוך שהוא יקיים את משמרות התצפית בערכו פטרול-לילה, יחזיק בגשרים, יחזום דרכים, יתפוס מרגלים, ואפילו ישלח מפרה-ליקרב נעים שיתנגשו בפלגות קטנות שנחתו מן האוויר.

לעולם מעות חוזרת היא — לשנות בהכללה. ביחוד לגבי גוף המורכב אנשים שונים כל כך זה מזה, כמו במשמר הארץ. דבר שיכול להיות נכון בתכלית לגבי כלי-אחד אפשר ויהיה בלתי מדויק כלל לגבי כלי-אחר. ואף בתוך אותו כלי-אחד עצמו אפשר למצוא דרגות-יעילות שונות להפליא. מטבע הדברים, שרבים מאנשי משה"א הם פועלים בבתי-חרושת, אשר שעות נוכחותם בפעולות תלויות כל-כך בוטני-עבודתם, שהיא, כרגיל, בעלת ערך למאמץ המלחמה. והלא נוסף על כך גם המצב בעמקן של חבל כפרי מצד אחד, או בלבה של עיר מאידך, אף הוא משפיע על היקף אפשרויות האימון. ועם המחסור בדלק ובחובלה נעשה הרבה יותר קשה על מקרי היחידות באיזורים כפריים לכנס לפעולות את היחידות בשלמותן. במשך השנה שעברה הלך וגדל מספר סוגי הנשק אשר ניהן למשה"א, ולפחות אחד מאלה הוא עדיין ב„רשימה הסודית“. במידה שהצבא הסדיר הולך ומקבל כלי-יוני משוכללים וחדישים ביותר, סוגי הוין המתפנים עקב כך נמסרים בידי משה"א. כלי נשק אנטי-טנקיים כפרי-יצמח נמנים בין הסוגים אשר הניעו אלינו בזמן האחרון ביותר.

לצערנו, נתפסו לנו כלי הוין בעת ובעונה אחת עם ההדגשה החמורה שנעשתה על תרגולת-הקרב וקשרת-קרב**, עד שהאנשים התקשו לקנות להם שליטה בכלי ויגם החדשים. אחרים שכחו אפילו את השימוש בכליהם הישנים. נמיה זו עוד הוחמרה ע"י שמשמר-הארץ נתון במצב מתמיד של זרימה בהרכב אנשי. אכן, היחידות שבבתי החרושת והיחידות שבמסביבה חקלאית לא נפגעו ע"י כך כמו שנפגעו היחידות האחרות. ברם, במליון עירוני ממוצע במשמר

* כל אלה באים, כמובן, נוסף על ההפצצות הצפויות בשעת פלישה (וביחוד על נמלי-היציאה) הן במטציות רגילים והן במטציות-גולס, נהולת-אלחוט או אחרים. כן קיימת, כידוע, האפשרות של הרעשת-רקטות ממרחק גדול. — המער.

הארץ אפשר והוא מאבד 400—500 איש מאומנים או מאומנים-למחצה לשנה, אשר במקומם באים מירונים ירוקים, נערים או קשישים, שנשארו עד כה מחוץ לשורות משה"א. יצוין, כי הימנעותו של אדם משירות במשה"א, אפשר שתיגרם ע"י מידת פטרוזשיות לקויה בלבד, או שהיא באה, וזה המצוי יותר, משום ששעות-עבודתו של האדם הן כה ארוכות עד אשר באמת לא הניש עצמו מסוגל להשתתף כראוי בפעולות משה"א. גורם זה לא זכה שיחתשבו בו כראוי במינסטריון העבודה, ובמקרים רבים ודאי שזו היתה מעות מצדו; התוצאה היא, כי מדריכי משה"א מטופלים במספר גדול והולך של אנשים אשר שעות נוכחותם בפעולות, בממוצע החדשי, הן מעטות בהרבה משאפשר יהיה לאמנם כדי רמה מספקת. מותר להזכיר כאן, כי כל איש במשה"א זקן ב-4 שנים משהיה ב-1940. אלה שניסם גבוה יותר נוטים לקבל דלקת-הורידים ממוקי-העור הנוקשים שהם לובשים בשעת פעולה. עבודת-יומם קשה יותר מאשר בזמן מן הזמנים, כי כה רבים הם הצעירים אשר נשלחו ממקומות העבודה אל הכוחות הלוחמים, בהניתם עבודה מרובה יותר לקשישים הנותרים. ודאי שיש בזה משום סיפוק לסרג'נטים-המדריכים בראותם שבאם נעשתה מלאכתם יפה יהיו הצעילים, הנקראים אל הצבא מחוץ משה"א, מאומנים לפחות למחצה, והוא להם יריעה הגונה בכלי נשק פשוטים כגון הרובה, הכידון, תת-המקלע "סמן", רימון 36, וכיו"ב. אבל יחידותיהם הם מוכשרים לפעולה פחות בהרבה מאשר ב-1940. אני עצמי ראיתי לפני זמן-מה בעבור אנשי פלוגתי-אני דרך חלקת אמוני-הגו. שני רגעים של שהיה בתוך גו "DM" * היתה להם השפעה מזיקה לחלוטין על כמה מן הקשישים יותר, אשר נפגעו קשה בשעול, בחילה, ובכמה מקרים גזקו נמש להרחת נשדור וכיו"ב.

זהו — צד אחד של התמונה. הצד האחר, יחידות התותחים הא.מ. של משה"א אשר לא מכבר ניתנה להם זכות-בכורה מחלפת — להכדיל מהתכניות האחרונות ל"יחידות השיירות הכללי" (רגלים), אשר אותן מאמנים כעת, בעבודת הצלה (פילוק שירידי בנינים, חילוץ אנשים ועזרה ראשונה להם וכיו"ב), — והם חושדים פן יורידים לדרגת הנ"א. המיור-גנרל לורד ברידג'מן, הדירקטור הכללי של משמר-הארץ הסביר את הדבר בפומבי בצורה ברורה מאוד. הוא פתח בשאלה הריטורית, "הבאה המלחמה הזאת למען משה"א, או משה"א למען המלחמה?" טענתו של לורד ברידג'מן הוא, כי מכחינה הניזינה אין הברל בין החובה לשמש תותחים א.מ. שיפילו מטוסי-אויב, לבין החובה לכבות שרפות שנגרמו ע"י פצצותיהם של אותם מטוסים עצמם. אלה ואלה הכרחיים להגנת הארץ. ושניהם כאחד תפקידים למשמר-הארץ, ומוצדק הדבר לתבוע כי ישחתף בהם בעת הצורך. והלא, שוב, אין זאת אלא שאלת סדר הבכורה והנישה לצרכי הגנת המולדת מתוך שיקול מציאותי. ובקשר לזה הדגיש לורד ברידג'מן את העובדה כי הוא גמנע מלפנות לצורך זה אל משה"א עד בוא הרגע האחרון. בינתיים מציינים את היחידות הא.מ. בין א.מ. קל חדיש, ובכלל זה תותחי פופזרס, זכ"ה-3,7, וגם תותחי-הרקטות, אשר בהן היו והנן מצוידות הסוללות הא.מ. של משה"א. כי סוללות "Z", אלו, כפי שכולנו יודעים, הוצאו סו"ם לאור העולם. כפי שנודע לי, רצה הגנרל סיר פרדריק פִּייל ** מכבר לשחרר את תותחי-הרקטות מגזירת-ההאלם שנגזרה

* גז מגנה-הריאות, גורם לעיטוש. — המער.

** מסקר עליון של כוחות-ההגנה הא.מ. בבריטניה. — המער.

עליהם. אלא שהאיסור הוטל במקום נכוח עד מאוד, ורק כאשר הושמעו דיבורים רבים ע"י הנגרמים על אודות מכשירי הרקטות שלהם באיזור פתידה-קלה, הוסר הלוח בבריטניה מעל ל"חבולותינו" אנו.

הסרת לוח זה ודאי שתשפיע לטובה על מצב רוחם של אנשי משה"א המשמשים בסוללות אלו. אמנם אין חותחני-משה"א הא.ד.מ., המשרתים בסוללות "Z", אלו משמשים את חותחיהם אלא רק לילה אחד מתוך שמונה, מתוך שהם עסוקים בעבודתם האורחית, אך הענין שיש להם בשירותם ואימונם הנמרץ-שקולים בנגד צמצום זה של נסיון-שירות.

לויט-קול. מ. א. לאו

מבעיות משמר-הארץ ערב החזית השנייה*

עתה כבר ברור לכל כי הנגרמים ילחמו עד הקץ המר, ולו רק משום שאין להם ברירה. באיזורים אחרים כבר החלה ההאבקות. כפי שמראים חילופי יריות-החותחים שמשני עברי התעלה. אלפים מחיילינו ומאנשי משמר-הארץ כבר נתנסו באש חותחים ככדה בחופי אנגליה. אלפים נוספים מחברי ה"משמר" מתאמנים בשקידה לתפקידי-קרב, לקראת העתיד הקרוב. אלה הם האנשים המצויים באזורים הקרובים ביותר לאויב.

הזהירונו, כי בהגיע שעת המעשה – עלול המחיר להיות יקר. המפקדה העליונה יודעת דבר זה, ועל כן נקבעה "שעת האפס" ** לרנע בו יהא מוכן הכל. עד לבורג האחרון; אך לפעמים חוששים אנו שהבורג האחרון כוונתו היא אותן יחידות המשמר שאינן מצויות בקו החזית הצפוי, וכי עלול הוא, כאשר יסובכוהו, להתגלות כמחלד. שכן אנשינו מתיחסים להתקרבותה של החזית השנייה כמסתכלים סקרנים מהצר, שכאילו אין הדבר נוגע להם במישרים. רבים כתבו אלינו והתלוננו, כי הרושם הוא שקבלתם של "תו-היכולת" היא-היא המטרה היחידה של הקריירה הצבאית שלהם.

ס ק ל י י ס ק ק ה

חיילים ותיקים רבים, בתוכם כאלה אשר השתתפו בפעילות במערכה על בריטניה בשעה שלא היה בה כל צבא סדיר מזוין, משתוממים למראה בחינות-היכולת הללו, רבות ההידור. לאחר שירות של שלוש שנים במשמר-הארץ חשים הם כי הם מסיימים במקום בו מתחיל החייל-הסדיר. ויש מידת-אמת בתלונות אלה. הטירון שבחיל הרגלים מתאמן 21 שבועות בטרם יחשב חייל מאומן. בשלב הראשון, שנמשך 6 שבועות, הוא מקבל אימקדראשוני, בו מלמדים אותו להשתמש

* הרשימה, פרי-עטו של עורך Defence, בתפרסמה בסוף החורף. – המער.

** שעה בה הוטל לסתוח בהסחצות, בלשון-הצבא האנגלית. – המער.